

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:1y

Beslutsförhet i domkapitlet i vissa fall

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2025:4 Ändringar i kyrkoordningen, avsnitt ett: Beslutsförhet i domkapitlet i vissa fall.

I denna del av skrivelsen föreslår kyrkostyrelsen ett tillägg i bestämmelsen om beslutsförhet i domkapitlet i 9 kap. 5 § kyrkoordningen. Förslaget innebär att bestämmelsen kompletteras med ett krav på att den präst som är ersättare för biskopen (ordföranden) och domprosten (vice ordföranden) är närvarande när domarledamoten tjänstgör som ordföranden för att domkapitlet då ska vara beslutsfört. Syftet med förslaget är att säkerställa teologisk kompetens i domkapitlet. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot den av kyrkostyrelsen föreslagna ändringen i kyrkoordningen.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:2y

Ersättare för biskopen

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2025:4 Ändringar i kyrkoordningen, avsnitt två: Ersättare för biskopen.

I denna del av skrivelsen föreslår kyrkostyrelsen ändringar i 8 kap. 5 § och 34 kap. 12 § kyrkoordningen. Det ena förslaget till ändring i 8 kap. 5 § kyrkoordningen gäller att vid en längre tids vakans på befattningen som biskop ska en biskop kunna tillförordnas av stiftsstyrelsen under förutsättning att stiftsstyrelsen och domkapitlet är överens om beslutet. Förslaget till ändring i 34 kap. 12 § kyrkoordningen innebär att den präst eller diakon som är ledamot i domkapitlet ska vara biskopens ersättare som ledamot i den tillsättningsnämnd som utser en domprost. Det senare förslaget till ändring i kyrkoordningen följer av ett uppdrag till kyrkostyrelsen från 2022 års kyrkomöte. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden, som i och för sig inte har något att erinra mot de föreslagna ändringarna i 8 kap. 5 § kyrkoordningen, konstaterar att bestämmelsens tredje stycke rörande Uppsala stift, för den händelse det uppstår en längre vakans på båda befattningarna som biskop, inte löser frågan om ersättare för ärkebiskopen. Vad gäller förslaget till ändring i 34 kap. 12 § kyrkoordningen, såvitt avser ersättare för biskopen i tillsättningsnämnden i Uppsala stift, anser kyrkorättsnämnden att den föreslagna skrivningen *även som ordförande* är otydlig vad gäller omfattningen av den ersättarens uppdrag. Kyrkorättsnämnden föreslår därför att 34 kap. 12 § kyrkoordningen ges följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 kap.

12 §

En befattning som domprost ska tillsättas av en tillsättningsnämnd.

Biskopen är ordförande i tillsättningsnämnden. Nämnden utser bland sina valda ledamöter en vice ordförande.

Stiftsstyrelsen utser tre ledamöter i tillsättningsnämnden. Domkyrkoförsamlingens kyrkoråd utser tre ledamöter i nämnden. Om domkyrkoförsamlingen ingår i ett pastorat utser i stället pastoratets

Biskopen är ordförande i tillsättningsnämnden. Nämnden utser bland sina valda ledamöter en vice ordförande, *förutom i Uppsala stift.*

Stiftsstyrelsen utser tre ledamöter i tillsättningsnämnden. Domkyrkoförsamlingens kyrkoråd utser tre ledamöter i nämnden. Om domkyrkoförsamlingen ingår i ett pastorat utser i stället pastoratets

kyrkoråd tre ledamöter i nämnden. Om en ändring i den lokala strukturen som omfattar domkyrkoförsamling har beslutats och interimisdelegerade har utsetts ska interimisstyrelsen i stället för kyrkorådet utse ledamöter i tillsättningsnämnden. För ledamöterna utses lika många ersättare. Stiftsstyrelsen utser även en ersättare för biskopen som ledamot.

kyrkoråd tre ledamöter i nämnden. Om en ändring i den lokala strukturen som omfattar domkyrkoförsamling har beslutats och interimisdelegerade har utsetts ska interimisstyrelsen i stället för kyrkorådet utse ledamöter i tillsättningsnämnden. För *de valda* ledamöterna utses lika många ersättare. *Ersättare* för biskopen som ledamot är *den präst eller diakon som är ledamot i domkapitlet. I Uppsala stift är den biskop som inte är ordinarie ordförande ersättare både som ledamot och ordförande.*

Ledamöter och ersättare i tillsättningsnämnden ska väljas bland ledamöter och ersättare i det organ som förrättar valet.

Följande bestämmelser om kyrkorådet ska i tillämpliga delar gälla för tillsättningsnämnden:

- 4 kap. 13 § om när sammanträdena ska hållas,
- 4 kap. 14 § om ersättarnas tjänstgöring,
- 4 kap. 15 § om beslutsföret,
- 4 kap. 15 a § om deltagande på distans,
- 4 kap. 16 och 17 §§ om jäv, och
- 4 kap. 18 § om ärendenas avgörande och protokollet.

Beslut om deltagande på distans enligt 4 kap. 15 a § fattas av stiftsfullmäktige.

Kungörelser och tillkännagivanden ska anslås på domkyrkoförsamlingens eller, om domkyrkoförsamlingen ingår i ett pastorat, pastoratets anslagstavla.

Inför beslut om uppsägning, avskedande eller omplacering och beslut om disciplinär åtgärd som avser domprost ska, innan ansökan görs om befogenhetsprövning enligt 31 kap. 14 §, kyrkorådet samråda med stiftsstyrelsen.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:3y

Ökad stiftssamverkan

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2025:5 Ökad stiftssamverkan.

I skrivelsen föreslår kyrkostyrelsen ändringar i 6 kap. 4 § och 10 kap. 4 § kyrkoordningen samt en ny bestämmelse med rubrik i kyrkoordningen, 6 kap. 4 a §. Ändringarna föreslås mot bakgrund av slutsatserna i rapporten *Att kroka arm – Om ökad stiftssamverkan* (SKU 2024:1) som överlämnats till kyrkostyrelsen 2024 av en parlamentarisk utredning med fokus på ökad stiftssamverkan. Förslagen syftar till att undanröja tveksamheter och otydligheter om möjligheter för samverkan i utförandet av stiftets uppdrag. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden noterar att uttrycket ”anställa och avlöna” som föreslås ändras till ”anställa *eller anlita*” i 6 kap. 4 § kyrkoordningen även finns i 2 kap. 1 § kyrkoordningen rörande församlingens uppdrag. Kyrkorättsnämnden anser att det är lämpligt att motsvarande ändring som föreslås i 6 kap. 4 § kyrkoordningen även görs i 2 kap. 1 § kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden föreslår därför att 2 kap. 1 § kyrkoordningen ges följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

Församlingen är det lokala pastorala området. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Det finns särskilda bestämmelser om skyldigheten att tillhandahålla dop, konfirmation, vigsel och begravningsgudstjänst.

Församlingen får lämna bidrag till internationell diakoni och mission.

Församlingen ska anställa <i>och avlöna</i>	Församlingen ska anställa <i>eller anlita</i>
den personal samt anskaffa och underhålla den egendom som behövs för församlingens verksamhet.	den personal samt anskaffa och underhålla den egendom som behövs för församlingens verksamhet.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kn 2025:3y Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot de av kyrkostyrelsen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Margareta Andersson, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Margareta Andersson (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:4y

Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2025:6 Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk.

I denna skrivelse lägger kyrkostyrelsen fram förslag till ändringar i 46 kap. 3, 5 c, 5 d, 8 och 9 §§ kyrkoordningen samt till en ny bestämmelse i 46 kap. 8 a § kyrkoordningen. Ändringarna föreslås mot bakgrund av ett uppdrag från 2021 års kyrkomöte och förslagen i utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02) som lämnades till kyrkostyrelsen i september 2024. Skrivelsen innehåller förslag om nya ramar för förvaltningen av prästlönetillgångarna innebärande att de fyra hållbarhetsdimensionerna – andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet – ska balanseras i förvaltningen och flera olika värden ska finnas med i den sammanvägda bedömningen inför beslut, en gemensam inriktning för Svenska kyrkans förvaltning av prästlönefastigheter, att det i kyrkoordningen införs en ny principiell bestämmelse om hänsyn till urfolk och som en del av denna även en bestämmelse om att den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas. Vidare föreslår kyrkostyrelsen att stift, vid övergripande planering som avser förvaltningen av en prästlönefastighet av särskild betydelse för en församling, ska föra dialog med berörd församling, att årlig uppföljning av förvaltningen av prästlönetillgångarna ska ske och att kyrkostyrelsen årligen till kyrkomötet ska redovisa iakttagelser från tillsynen av förvaltningen. Det föreslås även ett tillägg till bemyndigandet i 46 kap. 3 § andra stycke kyrkoordningen med innebörd att kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om tillsynen över förvaltningen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026, utom såvitt avser 46 kap. 8 a § andra stycket avseende den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke, som föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Det bedöms inte nödvändigt med några övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden konstaterar följande. Den föreslagna bestämmelsen i 46 kap. 8 a § andra stycket kyrkoordningen innebär att den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke, vanligen kallad FPIC, ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har en direkt och betydande påverkan för renskötsels bedrivande. Av kyrkostyrelsens skrivelse framgår att kyrkostyrelsen, under förutsättning att kyrkomötet beslutar i enlighet med förslaget, avser att skyndsamt påbörja arbete med och – efter samråd med bland annat samiska företrädare och berörda stift – utfärda närmare bestämmelser om den samplanering eller samråd som behöver ske för att leva upp till urfolksrättens princip om fritt och informerat förhandssamtycke. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att det av kyrkostyrelsen lämnade förslaget om ändringar i kyrkoordningen inte innehåller någon bestämmelse som ger kyrkostyrelsen rätt att utfärda närmare bestämmelser i frågan. Även om bestämmelsen i 46 kap. 8 a § andra

stycket kyrkoordningen föreslås träda i kraft först den 1 januari 2027 anser kyrkorättsnämnden att vid ett bifall till förslaget bör även ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser finnas med. För att undvika eventuella framtida tvister i frågan om hur principen ska tillämpas bör det tydliggöras att tillämpningen av 46 kap. 8 a § andra stycket kyrkoordningen ska ske utifrån de av kyrkostyrelsen utfärdade bestämmelserna. Kyrkorättsnämnden föreslår därför följande lydelse av 46 kap. 8 a § kyrkoordningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 kap.

8 a §

Vid förvaltningen av prästlönefastigheter ska särskilda åtgärder vidtas för att främja renskötselrätten, koncessionsrenskötsel och den rätt urfolk har att utöva sina andliga och kulturella traditioner i de områden där de traditionellt har bott och verkat.

Den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har en direkt och betydande påverkan för renskötsels bedrivande.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke. Tillämpningen av principen ska ske utifrån de utfärdade bestämmelserna.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2027 i fråga om 46 kap. 8 a § andra och tredje stycket och i övrigt den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot de av kyrkostyrelsen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:5y

Arbetsordning för kyrkomötet m.m.

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkomötets presidiums skrivelse 2025:1 Arbetsordning för kyrkomötet m.m.

Skrivelsen innehåller förslag till en ny arbetsordning för kyrkomötet. Därutöver föreslås ett tillägg till kyrkoordningen som berör innehållet i kyrkomötets protokoll. Ändringarna föranleds av ett beslut av kyrkomötets presidium att inför mandatperiodens sista år göra en översyn av gällande arbetsordning. I samband med det arbetet har det uppmärksammats att regleringen avseende kyrkomötets protokoll i 11 kap. 21 § kyrkoordningen inte överensstämmer med kyrkomötets faktiska och etablerade arbetssätt vad avser dokumentation av instämmanden.

Förslaget innebär att bestämmelsen i 11 kap. 21 § kyrkoordningen om att det vid sammanträden i plenum ska föras fullständiga protokoll kompletteras med att det för varje ärende även ska redovisas vilka ledamöter och biskopar som har instämt i ett anförande. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot den i skrivelsen föreslagna ändringen i kyrkoordningen

I fråga om den föreslagna nya arbetsordningen konstaterar kyrkorättsnämnden att förslaget innebär att kyrkomötets presidium ska, förutom att som tidigare utse sekreterare till kyrkomötets utskott och valberedning, även utse *övrig personal* (1 kap. 4 § första meningen i förslag till arbetsordning för kyrkomötet). Kyrkorättsnämnden föreslår, för tydlighetens skull, att det i klartext anges att sekreterare i kyrkorättsnämnden och läronämnden omfattas av bestämmelsen. Kyrkorättsnämnden föreslår därför att bestämmelsen ges följande lydelse: *Kyrkomötets presidium utser sekreterare till kyrkomötets utskott, nämnder och valberedning samt övrig personal*. Kyrkorättsnämnden har i övrigt inget att erinra mot den föreslagna nya arbetsordningen.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Robert Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:6y**

Värna demokratin i kyrkomötet

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:3 Värna demokratin i kyrkomötet.

I motion 2025:3 konstateras att vid förra årets kyrkomöte beslutade alla nomineringsgrupper utom en om en procentspärre för att erhålla mandat i kyrkomötet. Vidare anges att detta påverkar hela kyrkans demokratikultur negativt. Mot bakgrund av detta föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen som innebär att spärren för att erhålla mandat i kyrkomötet avvecklas.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om en ändring i 38 kap. 17 § andra stycket kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:7y**

En årlig rikskollekt

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:6 En årlig rikskollekt.

I motion 2025:6 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att det endast ska tas upp en rikskollekt per år och, i samband beslutet om rikskollekt, säkerställa att ändamålet för den har en bred förankring. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Kollekten i gudstjänsten är en helig handling där församlingens ansvar för sina egna och sin närmiljö manifesteras i tacksamhet inför Gud. Det innebär bland annat att kollekterna bör ske så nära församlingsmedlemmarna som möjligt varför man bör undvika att urholka församlingarnas möjligheter att själva välja ändamål för kollekter.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändringar i 43 kap. kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:8y**

Ersättares rätt till protokollsanteckning

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:10 Ersättares rätt till protokollsanteckning.

I motion 2025:10 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att ersättare i samtliga beredande och beslutande organ på nationell nivå, stiftsnivå och lokalnivå, utom direktvalda fullmäktigeförsamlingar, får möjlighet att få sin mening antecknad till protokollet. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Uppdraget som ersättare i beredande och beslutande indirekta valda organ behöver få en enhetlig reglering i hela den kyrkliga organisationen. På vissa håll kan man som ersättare få sin mening antecknad till protokollet medan det på andra håll är omöjligt. Det sistnämnda fallet innebär en begräsning i det demokratiska arbetet. Om möjligheten finns att få sin mening förd till protokollet som särskild mening eller som protokollsanteckning minskar risken för en debatt i onödigt högt tonläge i forum utanför sammanträdesrummen, vilket vore en ordning som kyrkan skulle vara betjänt av.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändringar i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:9y**

**Ökat beslutsmandat till församlingsråd och
församlingsherdar**

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:11 Ökat beslutsmandat till församlingsråd och församlingsherdar.

I motion 2025:11 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda församlingsrådets nuvarande funktion och återkomma med förslag på kyrkoordningsändringar som innebär utökad delegation till församlingsråden samt utreda en definierad församlingsherdefunktion i kyrkoordningen. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Församlingsråd finns sedan 2014 i de församlingar som samverkar i ett pastorat. Församlingsråd är en god modell i teorin. I praktiken har det fungerat på olika sätt. Det finns pastorat där harmoni råder och församlingsrådet, på grund av frivillig delegation ovanifrån, fungerar som forna tiders kyrkoråd. Men det finns också stora pastorat där församlingsråden blivit partipolitiserade och fungerar som en sekulär stadsdelsnämnd, med stark ordförandemakt, eller att kyrkorådet upplever sig som att de står över församlingsrådet.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändringar i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:10y**

Ledamöters rätt till protokollsanteckning

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:13 Ledamöters rätt till protokollsanteckning.

I motion 2025:13 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att ledamöter i samtliga direktvalda fullmäktigeförsamlingar har rätten att få sin mening antecknad till protokollet. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Att ha rätten att få sin mening antecknad till protokollet är något som är självklart inom de flesta fullmäktigeförsamlingar utanför Svenska kyrkan. En så kallad protokollsanteckning eller en särskild mening är en möjlighet till markering och klargörande av en egen ståndpunkt utan att för den skull vara lika skarp som en reservation där man ju ställer sig helt utanför det aktuella beslutet. Att öppna en sådan möjlighet skulle medföra att kyrkan skulle få ännu ett verktyg för det demokratiska och parlamentariska arbetet samt öka nyanseringarna i diskussionerna.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändringar i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:11y**

Jämförelsetal vid mandatfördelning

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:15 Jämförelsetal vid mandatfördelning.

I motion 2025:15 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen som innebär att ett mer proportionerligt jämförelsetal används vid tillämpning av den jämkade uddatalsmetoden inför 2029 års kyrkoval. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. I kyrkovalet används den jämkade uddatalsmetoden, precis som i svenska kommunal- och riksdagsval (38 kap. 85 § kyrkoordningen). Den jämkade uddatalsmetoden används för att uppnå proportionerlig fördelning av mandat. I kommun- och riksdagsval används numera delningstalet 1,2 i stället för det historiska 1,4 vid första divisionen (följt av 3, 5, 7 etc.). Det historiska 1,4 var mer gynnsamt för de största grupperna på bekostnad av de mindre. I kyrkovalet finns dock fortfarande 1,4 kvar vid första division för skapande av jämförelsetal. Detta kan ha stora konsekvenser i mindre kyrkofullmäktige/stiftsfullmäktige, där det inte finns mandat nog att skapa proportionalitet. En stor grupp kan gynnas väldigt kraftigt på bekostnad av de mindre nomineringsgrupperna.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om en ändring i 38 kap. 85 § kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:12y

Kyrkan och skogen

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:17 Kyrkan och skogen.

I motion 2025:17 föreslås kyrkomötet besluta om ändringar i 46 kap. 3, 5 a, 5 c och 8 §§ kyrkoordningen. Förslaget innebär att lydelsen av 46 kap. 3 § första meningen kyrkoordningen ska vara att prästlönetillgångarna ska förvaltas så att de fyra hållbarhetsdimensionerna *andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet* säkerställs. Vidare föreslås att 46 kap. 5 a § kyrkoordningen ges följande lydelse: Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår, *utöver krav på vidtagande av åtgärd*, även råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltning. Förslaget innebär vidare bland annat att om kyrkostyrelsen i sin tillsyn uppmärksammar allvarliga brister i ett stifts förvaltning av prästlönetillgångarna, får kyrkostyrelsen hålla inne del av stiftsbidraget enligt 44 kap. 14 §, tills åtgärd angiven av kyrkostyrelsen vidtagits. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering till förslagen anges bland annat följande. Svenska kyrkan måste visa att det finns en allvarlig, uppriktig och ärlig vilja att ta ansvar i klimat- och artkrisen. Det stora engagemang som visats i anslutning till skogsutredningen och dess remissförfarande tyder på att kyrkans agerande är mycket viktigt för många. Därför finns anledning att efterlysa fler och tydligare skarpa förslag från utredningen redan i detta första skede. Svenska kyrkan måste ta större och tydligare steg i processen som syftar till ett hållbart skogsbruk.

Kyrkorättsnämnden anser att den föreslagna bestämmelsen 46 kap. 5 a § kyrkoordningen blir mer lättläst om ordalydelsen ändras så att det anges att det i tillsynen ingår råd, stöd och hjälp samt *krav på vidtagande av åtgärd*, i frågor som rör förvaltningen. Kyrkorättsnämnden föreslår därför följande lydelse av bestämmelsen i 46 kap. 5 a § kyrkoordningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 kap.

5 a §

Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltningen.

Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp *samt krav på vidtagande av åtgärd*, i frågor som rör förvaltningen.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kn 2025:12y Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot de i motionen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:13y

Motioner i plenum

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:18 Motioner i plenum.

I motion 2025:18 föreslås kyrkomötet besluta att vid presentation av och debatt om motioner i plenum ska utskottets förslag presenteras först. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Vid behandlingen av motioner i plenum är det av största vikt att debatten sker med tydlig struktur och förståelse för vad som faktiskt föreslås. Det har förekommit att motionären ges ordet före utskottet, vilket kan leda till att debatten inleds innan det är tydligt vad utskottet föreslår och varför.

För att underlätta en tydlig och rättvis behandling av ärenden bör utskottets förslag alltid presenteras först i plenum.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en begäran om en ändring i arbetsordningen för kyrkomötet. Av motionärens förslag till beslut framgår inte vad förslaget innebär och var i arbetsordningen ändringen ska införas. Kyrkorättsnämnden anser att en ändring bör föregås av en utredning av frågan innan beslut fattas.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:14y**

Ekumenisk konsekvensanalys

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:33 Ekumenisk konsekvensanalys.

I motion 2025:33 föreslås kyrkomötet besluta att en ekumenisk konsekvensanalys ska göras inför beslut i kyrkomötet och kyrkostyrelsen samt att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur denna rent praktiskt ska implementeras. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Svenska kyrkan är en del inte bara i den geografiskt världsvida kyrkan utan i den tvåtusenåriga kyrkan. Hon är vad vi i trosbekännelsen bekänner del i en enda, helig, allmänlig och apostolisk kyrka. Det är lätt hänt att vi i besluten mer fokuserar på vårt lokala hörn av den världsvida kyrkan än på det gemensamma – på det ekumeniska. Svenska kyrkan har dock även förbundit sig till det gemensamma som i exempelvis Borgåöverenskommelsen. Risker är dock att Svenska kyrkan fattar beslut som inte är förenliga med ekumeniska överenskommelser eller delar den allmänliga och apostoliska kyrkans gemensamma tro och bekännelse. Det skulle därför vara en god ordning att vid beslut i kyrkomötet göra en ekumenisk konsekvensanalys. En sådan konsekvensanalys borde i princip vara lika självklar som en barnkonsekvensanalys.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändringar i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:15y**

**Upptagningsområde för Karlskrona
amiralitetsförsamling**

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:42 Upptagningsområde för Karlskrona amiralitetsförsamling.

I motion 2025:42 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att upptagningsområdet för Karlskrona amiralitetsförsamling omfattar hela Blekinge. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Ny kontraktsindelning i Blekinge är genomförd så att hela Blekinge numera är ett kontrakt i Lunds stift. Karlskrona/Ronneby kontrakt existerar inte längre. Med den nuvarande skrivningen enligt 35 kap. 2 § kyrkoordningen ska man vara skriven i Karlskrona/Ronneby kontrakt (ska rätteligen vara kommun; kyrkorättsnämndens anmärkning) för att tillhöra Kungliga Amiralitetsförsamlingen. Försvarsmakten vid flottbasen i Karlskrona har inryckning flera gånger per år. Avstånden i boendefrågan inom Blekinge utgör inget problem, många väljer att bosätta sig utanför flottbasen.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att i 35 kap. 2 § kyrkoordningen anges att en person har rätt att tillhöra Karlskrona amiralitetsförsamling om han eller hon tillhör Svenska kyrkan och är folkbokförd i Karlskrona eller Ronneby kommun. Den aktuella bestämmelsen anger således inte som krav för tillhörighet till nämnda församling att personen i fråga är skriven i Karlskrona eller Ronneby kontrakt. Motivet till den föreslagna ändringen är således delvis inte för handen. Kyrkorättsnämnden konstaterar vidare att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om en ändring i nämnda bestämmelse. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Kn 2025:15y *Närvarande och beslutande:* Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:16y

Rätten att tillhöra Finska församlingen i Stockholms stift

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:48 Rätten att tillhöra Finska församlingen i Stockholms stift.

I motion 2025:48 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att dels utreda förutsättningarna för att utöka möjligheterna till att även bröstarvingar till barnbarn till föräldrar som är födda i Finland ska ha rätt att tillhöra Finska församlingen i Stockholms stift, dels återkomma med förslag om en tilläggsbestämmelse om detta i 35 kap. 5 § kyrkoordningen. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Nuvarande lydelse i kyrkoordningen utesluter en fjärde generation av personer med finsk eller finlandssvensk bakgrund att tillhöra församlingen och möjligheten för den fjärde generationen att tillhöra Finska församlingen när barnbarnet till den som är född i Finland får egna barn. När kontinuiteten bryts försvinner församlingsgemenskapen och traditioner som förs över generationsgränserna. Med nuvarande medlemsregler kan endast tre generationer av en familj med finska rötter tillhöra Finska församlingen. Detta medför att generationerna splittras i sitt medlemskap i Svenska kyrkan och det kan uppstå en situation där kommande generationer inte får tillhöra samma församling som mor- och farföräldrarna. Idag är sverigefinnar en nationell minoritet och finska språket har en särställning som nationellt minoritetsspråk i Sverige. Finska församlingen spelar en viktig och central roll i Svenska kyrkans sverigefinska, finlandssvenska och tvåspråkiga kyrkoliv. Den har en särställning kulturellt, språkligt och inte minst kyrkohistoriskt. En medlemsbegränsning är ett onödigt hinder för familjer som önskar delta i församlingens verksamheter tillsammans.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om en ändring i 35 kap. 5 § kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:17y**

Ersättares yttranderätt

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:51 Ersättares yttranderätt.

I motion 2025:51 anges att i en demokratiskt styrd kyrka bör alla väljares röster få höras genom sina valda representanter och att en självklar effekt av denna viktiga demokratiska princip bör innefatta att samtliga ersättare i olika organ har yttranderätt. Mot bakgrund av detta föreslås att kyrkomötet ska besluta om ändring i 4 kap. 14 § andra stycket kyrkoordningen på så sätt att ersättarna i kyrkorådet får yttra sig vid kyrkorådets sammanträden. Vidare föreslås att ordet "Ersättarna" i bestämmelsen ändras till "Samtliga ersättare". Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att det i motion 2025:51 framlagda förslaget inte har varit föremål för utredning och en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Detta ser kyrkorättsnämnden som en brist.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot den i motionen föreslagna ändringen i kyrkoordningen.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:18y**

Hållbar skogsförvaltning – målen

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:52 Hållbar skogsförvaltning – målen.

I motion 2025:52 föreslås kyrkomötet besluta att anta motionens förslag till ändringar i 46 kap. 3 § kyrkoordningen. Ändringarna innebär att prästlönetillgångarna ska förvaltas ändamålsenligt och resurseffektivt och att andlig, ekologisk och social hållbarhet ska säkerställas i förvaltningen samt att kyrkostyrelsen ska besluta om mål och inriktning för förvaltningen av prästlönetillgångarna. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Motionens förslag till ändringar i kyrkoordningen är identiska med förslagen i utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02). Såväl forskningsläge som kyrkans värderingar talar för att det är av yttersta vikt för Svenska kyrkans trovärdighet att kyrkomötet och kyrkostyrelsen bejakar sin egen utredning för att säkerställa ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och andligt hållbart skogsbruk.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de i motionen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:19y**

Hållbar skogsförvaltning – hänsyn

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:53 Hållbar skogsförvaltning – hänsyn.

I motion 2025:53 föreslås kyrkomötet besluta att anta motionens förslag till ändringar i 46 kap. 8 § kyrkoordningen. Ändringarna innebär att vid förvaltningen av prästlönefastigheterna ska biologisk mångfald skyddas och främjas samt kulturmiljövårdens intressen beaktas. Vidare innebär ändringarna att förvaltningen ska vidta de skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått som behövs för att motverka skada för naturmiljö- och kulturmiljövården. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Motionens förslag till ändringar i kyrkoordningen är identiska med förslagen i utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02). Såväl forskningsläge som kyrkans värderingar talar för att det är av yttersta vikt för Svenska kyrkans trovärdighet att kyrkomötet och kyrkostyrelsen bejakar sin egen utredning för att säkerställa ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och andligt hållbart skogsbruk.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de i motionen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:20y

Hållbar skogsförvaltning – församlingen

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:54 Hållbar skogsförvaltning – församlingen.

I motion 2025:54 föreslås kyrkomötet besluta att en ny paragraf, 9 a §, införs i 46 kap. kyrkoordningen. Den nya bestämmelsen innebär att en församling ska informeras om insatser som egendomsförvaltningar planerar inom deras geografiska område och att vid övergripande planering av förvaltningen ska berörd församlings synpunkter inhämtas och beaktas. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Motionens förslag till ändringar i kyrkoordningen är identiska med förslagen i utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02). Såväl forskningsläge som kyrkans värderingar talar för att det är av yttersta vikt för Svenska kyrkans trovärdighet att kyrkomötet och kyrkostyrelsen bejakar sin egen utredning för att säkerställa ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och andligt hållbart skogsbruk. Församlingarna bör rimligen få veta om det finns ett reservat i närheten av kyrkan eller om marken bakom kyrkogården ska kalhuggas. Svenska kyrkan ska på alla organisatoriska nivåer i hela landet tala liktydigt språk och förmedla samma budskap.

Kyrkorättsnämnden anser att uttrycket *en berörd församling* i den föreslagna bestämmelsen 46 kap. 9 a § kyrkoordningen kan leda till olika tolkningar om vilken eller vilka församlingar som avses. Kyrkorättsnämnden föreslår därför att det i bestämmelsen, i stället för *berörd församling*, ska stå att det är *en församling inom vilkens geografiska område insatser planeras*, som avses. Kyrkorättsnämnden föreslår därmed följande lydelse av ny bestämmelse i 46 kap. 9 a § kyrkoordningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 kap.

9 a §

En församling inom vilkens geografiska område insatser planeras ska informeras av stiftet om insatserna och den hänsyn som planeras i förvaltningen. Vid övergripande planering ska församlingens synpunkter inhämtas och beaktas.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kn 2025:20y

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot den i motionen föreslagna ändringen i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:21y

Hållbar skogsförvaltning – tillsyn

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:55 Hållbar skogsförvaltning – tillsyn.

I motion 2025:55 föreslås kyrkomötet besluta att anta motionens förslag till ändringar i 46 kap. 5 a, 5 c och 5 d §§ kyrkoordningen. Det föreslås att 46 kap. 5 a § kyrkoordningen ges följande lydelse: Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår, *utöver krav på vidtagande av åtgärd, även* råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltning. Vidare innebär ändringarna bland annat att vid allvarliga brister i förvaltningen av prästlönetillgångarna får kyrkostyrelsen hålla inne del av stiftsbidraget enligt 44 kap. 14 §, tills åtgärd angiven av kyrkostyrelsen vidtagits. Kyrkostyrelsen ska enligt förslaget årligen genom en skrivelse till kyrkomötet redovisa iakttagelser och åtgärder om tillsynen av förvaltningen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Motionens förslag till ändringar i kyrkoordningen är identiska med förslagen i utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02). Såväl forskningsläge som kyrkans värderingar talar för att det är av yttersta vikt för Svenska kyrkans trovärdighet att kyrkomötet och kyrkostyrelsen bejaktar sin egen utredning för att säkerställa ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och andligt hållbart skogsbruk.

Kyrkorättsnämnden anser att den föreslagna bestämmelsen 46 kap. 5 a § kyrkoordningen blir mer lättläst om ordföljden ändras så att det anges att det i tillsynen ingår råd, stöd och hjälp samt *krav på vidtagande av åtgärd*, i frågor som rör förvaltningen. Kyrkorättsnämnden föreslår därför följande lydelse av ny bestämmelse i 46 kap. 5 a § kyrkoordningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 kap.

5 a §

Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltningen.

Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp *samt krav på vidtagande av åtgärd*, i frågor som rör förvaltningen.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kn 2025:21y Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot de i motionen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:22y

Hållbar skogsförvaltning – solidarisk omställning

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:56 Hållbar skogsförvaltning – solidarisk omställning.

I motion 2025:56 föreslås kyrkomötet besluta att anta motionens förslag till ändringar i 44 kap. 3 § och 46 kap. 5 § kyrkoordningen. Ändringarna innebär bland annat att kostnaden för en omställning av skogsbruket ska bäras solidariskt inom Svenska kyrkan enligt skogsutredningens förslag (*Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp*, Svenska kyrkans utredningar 2024:02). För denna modell föreslås dels införande av en hållbarhetsavgift för samtliga församlingar i Svenska kyrkan (44 kap. 3 §), dels en möjlighet att minska den andel av nettovinsten från förvaltningen av prästlönentillgångar som stiftet ska betala in till nationell nivå (46 kap. 5 §). Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Motionens förslag till ändringar i kyrkoordningen är identiska med förslagen i skogsutredningen. Såväl forskningsläge som kyrkans värderingar talar för att det är av yttersta vikt för Svenska kyrkans trovärdighet att kyrkomötet och kyrkostyrelsen bejakar sin egen utredning för att säkerställa ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och andligt hållbart skogsbruk. Prästlönentillgångarna bidrar med 2–3 procent av Svenska kyrkans totala inkomster. Vi behöver skyndsamt ställa om skogsbruket och skogsutredningen har på ett förtjänstfullt sätt tagit fram en modell för ett solidariskt fördelningssystem för att underlätta för alla församlingar i omställningsarbetet.

Kyrkorättsnämnden anser att den föreslagna bestämmelsen i 44 kap. 3 § kyrkoordningen blir tydligare om de avgifter som kyrkomötet får besluta om samlas i en mening och motsvarande för bemyndigandet för kyrkostyrelsen att utfärda närmare bestämmelser om avgifterna. Kyrkorättsnämnden föreslår därför följande lydelse av ny bestämmelse i 44 kap. 3 § kyrkoordningen.

44 kap.

Avgifter för gemensam verksamhet och kyrkunderhåll **Avgifter för gemensam verksamhet, kyrkunderhåll och hållbarhetsarbete**

3 §

Församlingen ska varje år betala en avgift för gemensam verksamhet. Avgiften för gemensam verksamhet är sju öre per etthundra kronor av församlingens avgiftsunderlag.

Församlingen ska om kyrkomötet beslutar det också betala en kyrkunderhållsavgift.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om kyrkunderhållsavgiften.

Församlingen ska om kyrkomötet beslutar det också betala en kyrkunderhållsavgift *respektive en hållbarhetsavgift*.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om kyrkunderhållsavgiften *respektive om hållbarhetsavgiften*.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot de i motionen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:23y

Hållbar skogsförvaltning – FPIC

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:57 Hållbar skogsförvaltning – FPIC.

I motion 2025:57 föreslås kyrkomötet besluta att en ny paragraf, 3 a §, införs i 46 kap. kyrkoordningen. Den nya bestämmelsen innebär att den urfolksrättsligap principen om fritt och informerat förhandssamtycke införs i kyrkoordningen. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Motionens förslag till ändring i kyrkoordningen är identiskt med förslaget i utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02). Kyrkostyrelsen bejakar införandet av FPIC i kyrkoordningen, men fördröjer ikraftträdandet. Som ett led i genomförandet av försoningsarbetet hålls Sägastallamat 3 under 2026. Implementeringen av förslagen bör därför ske skyndsamt så att kyrkan med stolthet och ödmjukhet kan delta i försoningsprocessen med samerna.

Kyrkorättsnämnden har i sitt yttrande Kn 2025:4y över kyrkostyrelsens skrivelse 2025:6 Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk angett att det i bestämmelsen om att den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas bör tydliggöras att tillämpningen av principen ska ske utifrån de närmare bestämmelser som kyrkostyrelsen kan komma att besluta om. Nämnda synpunkter gör sig gällande även om förslaget i motionen vinner bifall. I den föreslagna paragrafen bör därför ett bemyndigande för kyrkostyrelsen att utfärda närmare bestämmelser om principen införas. Vidare bör en hänvisning göras till att tillämpningen av principen ska ske utifrån de bestämmelserna. Kyrkorättsnämnden konstaterar att den föreslagna bestämmelsen handlar om prästlönefastigheter. Bestämmelsen bör därför lämpligen ligga under rubriken Prästlönefastigheter och ges paragrafnummer 8 a. Kyrkorättsnämnden föreslår därför att den föreslagna bestämmelsen placeras i 46 kap. 8 a § kyrkoordningen och ges följande lydelse.

46 kap.

8 a §

En åtgärd i förvaltningen av en präst-lönefastighet som innebär en direkt och betydande påverkan för renskötselns bedrivande, får inte påbörjas eller genomföras innan ett fritt och informerat samtycke lämnats av den berörda samebyn. Överenskommelse som ingås med en berörd sameby ska dokumenteras.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke. Tillämpningen av principen ska ske utifrån de utfärdade bestämmelserna.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot den i motionen föreslagna ändringen i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:24y**

**Stiftsstyrelsens samråd med domkapitlet om
prästorganisation**

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:65 Stiftsstyrelsens samråd med domkapitlet om prästorganisation.

I motion 2025:65 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändring av 34 kap. 1 och 4 §§ samt 37 kap. 19 § kyrkoordningen med innebörden att stiftsstyrelsens beslut om prästorganisation ska fattas efter samråd med domkapitlet. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Enligt 34 kap. 1 § kyrkoordningen ska det i varje församling eller pastorat finnas en kyrkoherde samt, enligt punkt 2, det antal övriga präster (komministrar) som stiftsstyrelsen bestämmer. I samma kapitel, 4 § punkt 2, regleras att det i varje stift ska finnas det antal präster (exempelvis stiftsadjunkter, kontraktsadjunkter och pastorsadjunkter) som stiftsstyrelsen bestämmer. Vidare anger 37 kap. 19 § kyrkoordningen att stiftsstyrelsen beslutar om prästorganisationens omfattning i nybildade församlingar och pastorat. Däremot saknas i dessa paragrafer en skyldighet för stiftsstyrelsen att samråda med domkapitlet innan beslut fattas, trots att domkapitlet enligt 57 kap. kyrkoordningen har ett omfattande tillsynsansvar. Enligt 37 kap. 7 a och 8 §§ kyrkoordningen ska stiftsstyrelsen samråda med domkapitlet vid förändringar av den lokala strukturen, det vill säga indelningsförändringar. Samma behov av samråd föreligger vid beslut om prästorganisation, då dessa har direkt påverkan på församlingarnas möjligheter att fullgöra den grundläggande uppgiften.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändringar i 34 kap. 1 och 4 §§ och i 37 kap. 19 § kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Kn 2025:24y

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson och Mats Törnered.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:25y

Hållbar, rättvis och naturnära skogsförvaltning

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:75 Hållbar, rättvis och naturnära skogsförvaltning.

I motion 2025:75 föreslås kyrkomötet besluta om ändringar i 46 kap. 3, 5 a, 5 c, 5 d och 8 §§ kyrkoordningen. Vidare föreslås att en ny bestämmelse, 8 a §, införs i nämnda kapitel. Ändringarna innebär bland annat att prästlönetillgångarna ska förvaltas ändamålsenligt och resurseffektivt och att andlig, ekologisk och social hållbarhet ska säkerställas i förvaltningen samt att kyrkostyrelsen ska besluta om mål och inriktning för förvaltningen av prästlönetillgångarna. Ändringarna innebär vidare bland annat att kyrkostyrelsens tillsyn utvidgas och krav på vidtagande av åtgärd ska kunna ställas. Vid allvarliga brister i förvaltningen av prästlönetillgångarna får kyrkostyrelsen hålla inne del av stiftsbidraget enligt 44 kap. 14 §, tills åtgärd angiven av kyrkostyrelsen vidtagits. Vid förvaltningen av prästlönefastigheterna ska biologisk mångfald skyddas och främjas och kulturmiljövårdens intressen beaktas. Genom den föreslagna 8 a § införs en bestämmelse om hänsyn till urfolk och att den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har en direkt och betydande påverkan för renskötselns bedrivande. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Svenska kyrkan är en av Sveriges största skogsägare och har därmed ett unikt ansvar i arbetet för klimat, biologisk mångfald och en hållbar framtid. Det handlar inte bara om ekonomi, utan om förvaltarskap, tro och etik. Svenska kyrkans ansvar för att minska klimatkrisen är så stort att målen måste sättas på central nivå. Det behövs ekonomiska styrmedel för att säkerställa att stiftet följer de mål som centralt ställs upp för skogsförvaltningen. Genom de förändringar som föreslås i kyrkoordningen kan Svenska kyrkan gå före i klimatkampen, visa respekt för urfolkens rättigheter och stärka sin trovärdighet som en kyrka som tar teologin och ansvaret för skapelsen på allvar.

Kyrkorättsnämnden anser att den föreslagna bestämmelsen 46 kap. 5 a § kyrkoordningen blir mer lättläst om ordalydelsen ändras så att det anges att det i tillsynen ingår råd, stöd och hjälp samt *krav på vidtagande av åtgärd*, i frågor som rör förvaltningen. Kyrkorättsnämnden föreslår därför följande lydelse av ny bestämmelse i 46 kap. 5 a § kyrkoordningen.

46 kap.

5 a §

Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltningen.

Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp *samt krav på vidtagande av åtgärd*, i frågor som rör förvaltningen.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Den föreslagna bestämmelsen i 46 kap. 8 a § andra stycket kyrkoordningen innebär att den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har en direkt och betydande påverkan för renskötsels bedrivande. Kyrkorättsnämnden har i sitt yttrande Kn 2025:4y över kyrkostyrelsens skrivelse 2025:6 Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk angett att det i bestämmelsen om att den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas bör tydliggöras att tillämpningen av principen ska ske utifrån de närmare bestämmelser som kyrkostyrelsen kan komma att besluta om. Nämnda synpunkter gör sig gällande även om förslaget i motionen vinner bifall. I den föreslagna paragrafen bör därför ett bemyndigande för kyrkostyrelsen att utfärda närmare bestämmelser om principen införas. Vidare bör en hänvisning göras till att tillämpningen av principen ska ske utifrån de bestämmelserna. Kyrkorättsnämnden föreslår därför att den föreslagna bestämmelsen i 46 kap. 8 a § kyrkoordningen ges följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 kap.

8 a §

Vid förvaltningen av prästlönefastigheter ska särskilda åtgärder vidtas för att främja renskötselrätten, koncessionsrenskötsel och den rätt urfolk har att utöva sina andliga och kulturella traditioner i de områden där de traditionellt har bott och verkat.

Den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har en direkt och betydande påverkan för renskötsels bedrivande.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke. Tillämp-

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget i övrigt att erinra mot de i motionen föreslagna ändringarna i kyrkoordningen. Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:26y**

Stärkt episkopal roll i teologiska initiativ

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:82 Stärkt episkopal roll i teologiska initiativ.

I motion 2025:82 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda och för kyrkomötet lägga fram förslag till ändrad lydelse i kyrkoordningen som stärker biskopsmötets roll som initiativtagare i frågor som rör Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, i enlighet med vad som anförs i motionen, samt tillse att utredningen, inom ramen för detta uppdrag, särskilt prövar en modell där biskopsmötet, efter beslut med kvalificerad majoritet, ges formell rätt att väcka motioner till kyrkomötet i frågor som rör Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Svenska kyrkan vilar på en fruktbar spänning och samverkan mellan två grundpelare: dels en demokratisk organisation med det folkvalda kyrkomötet som högsta beslutande organ, dels kyrkans ämbete där biskoparna genom biskopsmötet bär ett särskilt andligt och teologiskt ansvar. Biskopsmötet har en huvudsakligen rådgivande och reaktiv roll i förhållande till kyrkomötet och kyrkostyrelsen. Läronämnden har en viktig beredande funktion men saknar initiativrätt. Den ska yttra sig innan kyrkomötet beslutar i ärenden som anges i kyrkoordningen. Nämnda ordning för med sig huvudsakligen två svagheter. Den ena är att biskopsmötets nuvarande roll i första hand är att yttra sig över ärenden som väckts av andra. Det är en viktig remissinstans men har en alltför reaktiv roll. Detta lämnar ett tomrum där initiativ i komplexa teologiska och existentiella frågor i hög grad överläts till motioner från enskilda ledamöter i kyrkomötet eller nomineringsgrupper. Sådana initiativ, även om de självklart är vällovliga, är inte alltid sprungna ur eller förankrade i kyrkans samlade andliga och teologiska behov. Svenska kyrkan riskerar därmed att sakna en formell, proaktiv motor för det teologiska och existentiella samtalet. Den andra svagheten är att i teorin kan kyrkomötet, med enkel majoritet, fatta beslut i centrala tros- och lärofrågor som går emot en enig eller kvalificerad majoritet i biskopsmötet. För att adressera dessa brister och skapa en mer dynamisk och teologiskt robust styrningsmodell föreslås en stärkt initiativrätt för biskopsmötet. Detta skulle innebära en ändring i kyrkoordningen så att biskopsmötet ges formell rätt att väcka motioner i frågor som rör kyrkans tro, bekännelse och lära. För att säkerställa att sådana motioner är väl genomarbetade och brett förankrade inom episkopatet, föreslås att de måste stödjas av en kvalificerad majoritet (exempelvis två tredjedelar) av biskopsmötets ledamöter. Detta krav garanterar att de ärenden som lyfts till kyrkomötet är av stor vikt och har ett starkt kollegialt stöd.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändringar i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor

Kn 2025:26y av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:27y**

**Kyrkostyrelsen tar valsedelskostnaderna för
församlingar och pastorat**

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:84 Kyrkostyrelsen tar valsedelskostnaderna för församlingar och pastorat.

I motion 2025:84 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att förenkla valsedelshanteringen genom att kyrkostyrelsen tar hela kostnaden för de valsedlar som skickas till valnämnderna för de nomineringsgrupper som kandiderar på församlings- och pastoratsnivå. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Inför kyrkovalet 2025 behöver varje nomineringsgrupp lämna in intyg till stiftens för att få ersättning för valsedelskostnader. Den nuvarande ordningen innebär att varje nomineringsgrupp själva måste hämta in intyg från samtliga församlingar/pastorat där de ställer upp i val. Detta skapar en onödigt tung administrativ börda både för nomineringsgrupperna och församlingarna/pastoraten.

Vissa församlingar/pastorat tar hela kostnaden för tryck och distribution, andra tar del av kostnaden medan vissa inte tar någon kostnad alls. Huvudregeln är om man kandiderar i en församling eller pastorat, där man inte tidigare varit invald, får man betala valsedlarna i förskott, om man kommer in så kommer kyrkokansliet återbetala kostnaden efter valet. Det skapar merarbete med att skapa fakturor och granska inkomna betalningar samt efter valet kontrollera invalda och eventuellt återbetala till de invalda nomineringsgrupperna i dessa församlingar. Ordningen skapar onödig administration hos nomineringsgrupperna med betalning, bokföring samt kontroll efter valet om man kommit in i de församlingar och pastorat, där man har kandiderat för att sedan kräva tillbaka betalningar man gjort.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändring i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:28y

Nationellt mål för skogsförvaltningen och inrättande av råd

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:88 Nationellt mål för skogsförvaltningen och inrättande av råd.

I motion 2025:88 föreslås kyrkomötet besluta att, punkt 1, uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att minst 20 procent av den produktiva skogsmarken ska avsättas för skydd av biologisk mångfald och klimatåtgärder (kolinlagring) som ett nationellt mål för Svenska kyrkans skogsförvaltning. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Förslaget i kyrkostyrelsens skrivelse 2025:6 Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk är att nya ramar, som konkretiseras i kyrkoordningen med en gemensam inriktning, sätts för förvaltningen angående Svenska kyrkans prästlönetillgångar. Kyrkostyrelsen säger i sin skrivelse att man ”anser att utredningens föreslagna inriktning för avsättningar ger uttryck för en rimlig ambitionsnivå för prästlönetillgångarna totalt”. För att lägga fast ambitionsnivån för avsättningar anser motionärerna att det är angeläget att den sätts som ett kvantitativt mål i kyrkoordningen och att det målet ska sättas till minst 20 procent av den produktiva skogsmarken. Det ger en tydlig utgångspunkt för stiftens arbete med verksamhetsnära mål i sin förvaltning och kyrkostyrelsens arbete med samråd och uppföljning kring förvaltningen.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en begäran om ändringar i kyrkoordningen. De föreslagna ändringarna har föregåtts av utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02). Kyrkorättsnämnden konstaterar vidare att motionen tillsammans med kyrkostyrelsens skrivelse och flertalet andra motioner rör Svenska kyrkans skogsbruk. För en enhetlig och sammanhållen reglering bör vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna skrivelsen och motionernas olika förslag behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:29y**

**Kyrkans arbete med bevarande och restaurering av
våtmarker**

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:97 Kyrkans arbete med bevarande och restaurering av våtmarker.

I motion 2025:97 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att, punkt 1, återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att kyrkans arbete med och förvaltning av våtmarker ska syfta till att återställa våtmarker och, punkt 3, återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen som innebär att ett mål om vilken andel av Svenska kyrkans jordbruks- och skogsmark inklusive PLT som ska vara våtmark, samt regler för uppföljning av detta mål, fastställs. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Våtmarker är bland de mest artrika miljöerna i Sverige, de bidrar till en mängd olika ekosystemtjänster som vi är beroende av, exempelvis vattenrening. Eftersom våtmarker kan binda koldioxid spelar de dessutom en viktig roll i arbetet med att bromsa klimatförändringarna. En stor andel av våtmarkerna har under det senaste seklet försvunnit till följd av bland annat utdikning. Svenska kyrkan har här en uppgift att bidra till att värna skapelsen, bevara artrikedomen, den biologiska mångfalden genom att skydda och restaurera kyrkans våtmarker.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en begäran om ändringar i kyrkoordningen. De föreslagna ändringarna har föregåtts av utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* (Svenska kyrkans utredningar 2024:02). Kyrkorättsnämnden konstaterar vidare att motionen tillsammans med kyrkostyrelsens skrivelse och flertalet andra motioner rör Svenska kyrkans skogsbruk. För en enhetlig och sammanhållen reglering bör vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna skrivelsen och motionernas olika förslag behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:30y**

Svenska kyrkans framtida skogsförvaltning

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:98 Svenska kyrkans framtida skogsförvaltning.

I motion 2025:98 föreslås kyrkomötet besluta om ett tillägg i 46 kap. 5 c § kyrkoordningen. Det föreslagna tillägget innebär att kyrkostyrelsen årligen till kyrkomötet ska redovisa iakttagelser från tillsynen av förvaltningen. Redovisningen ska innehålla iakttagelser enligt 46 kap. 3 § kyrkoordningen, en uppföljning av förvaltningen och dess insatser för att säkerställa andlig, ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Redovisningen ska bygga på en strukturerad uppföljning av kyrkostyrelsens nationella, tydliga mål för kyrkans skogsförvaltning, inkluderat prästlönetillgångarna. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering anges bland annat följande. Svenska kyrkan har nu en möjlighet att besluta om att vara en föregångare genom att införa ett skogsbruk som värnar skogen för framtida generationer. Kyrkostyrelsens förslag att prästlönetillgångarna ska förvaltas så att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras är en positiv förändring som bådär gott för framtiden. Nu när vi äntligen kommit hit och ska besluta om ett skogsbruk för framtiden, låt oss då även besluta om rimliga förutsättningar för kyrkostyrelsen att följa upp kyrkomötets beslut om en ny skogsförvaltning.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen skulle innebära ett beslut om redovisning av kyrkostyrelsen till kyrkomötet utifrån uppföljning av mål beslutade av kyrkostyrelsen. Något förslag om att kyrkostyrelsen ska utfärda sådana mål finns dock inte i motionen. Ett bifall till förslaget skulle därför inte ge det resultat som åsyftas med motionen. Kyrkorättsnämnden konstaterar vidare att kyrkostyrelsens skrivelse och flera motioner rörande Svenska kyrkans skogsbruk innehåller motstridiga förslag, vilka samtidigt inte får vinna bifall i kyrkomötet. Vid utskottets och kyrkomötets behandling av frågorna bör skrivelsens och motionernas olika förslag därför behandlas i anslutning till varandra.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:31y

Bestämmelser om vigningstjänsten

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:101 Bestämmelser om vigningstjänsten.

I motion 2025:101 föreslås kyrkomötet besluta att ändra bestämmelserna i 30 kap. 5 §, 31 kap. 12 § och 32 kap. 12 § kyrkoordningen om när obehörighetsförklaring får ske avseende en biskop, en präst och en diakon. Förslaget innebär att bestämmelserna ändras på sådant sätt att ordalydelserna *det anseende en biskop bör ha, det anseende en präst bör ha* och *det anseende en diakon bör ha*, ändras till *kyrkans anseende*. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Som motivering till de föreslagna ändringarna anges att nu gällande ordalydelser kan uppfattas som att en biskop genom vigningen har ett särskilt anseende som ska försvaras till skillnad från prästen som har sitt särskilda anseende och diakonen som har sitt särskilda anseende medan tillsynens ärende är evangeliet. Vidare anges att den aktuella åtskillnaden i formuleringar också kan uppfattas som en hierarkisk uppdelning av vigningstjänsten.

I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att det i motion 2025:101 framlagda förslaget inte har varit föremål för utredning och en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Detta ser kyrkorättsnämnden som en brist. Vidare konstaterar kyrkorättsnämnden att de föreslagna ändringarna kan komma att innebära svårigheter vid tillämpningen.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:32y**

Nämnder i stiftet

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:102 Nämnder i stiftet

I motion 2025:102 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att andra meningen i 6 kap. 7 § utgår, samt att övriga bestämmelser i kyrkoordningen som berörs av denna ändring justeras. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Genom beslut av kyrkomötet 2011 och 2012 avskaffades alla organ av styrelsekaraktär vid sidan av kyrkostyrelsen på nationell nivå och av kyrkorådet på lokal nivå. De enda nämnder som idag finns är nämnder för speciella uppgifter, valnämnden på lokal nivå och ansvarsnämnden för biskopar, valprovsnämnden, överklagandenämnden och arvodesnämnden på nationell nivå samt läronämnden och kyrkorättsnämnden som bereder ärenden till kyrkomötet. På stiftsnivå är det fortfarande möjligt för stiftsfullmäktige att utse nämnder som ansvarar för uppgifter av styrelsekaraktär. Vanligast är att stiftsfullmäktige har delegerat förvaltning och verkställighet avseende stiftets prästlönstillgångar till en egendomsnämnd, vilket är fallet i sju av tretton stift. Anledningen till kyrkomötets beslut att på nationell nivå och lokal nivå avskaffa nämnder av styrelsekaraktär har varit en strävan efter en tydligare ansvarsfördelning. Denna tydlighet bör också införas på stiftsnivå.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om en ändring i 6 kap. 7 § kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:33y**

Inga solenergiparker på kyrkans skogsmark

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:106 Inga solenergiparker på kyrkans skogsmark.

I motion 2025:106 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att skog som kyrkan förvaltar inte får avverkas för att skapa plats för solenergiparker. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Svenska kyrkan har genom sitt skogsinnehav ett stort ansvar för att värna skapelsen, klimatet och motverka effekterna av det pågående klimatnödläget. Skogen som kolsänka och biotop för biologisk mångfald är avgörande för stabilisering och rehabilitering av klimatet. Att avverka skog för etablering av solenergiparker för elproduktion minskar inte belastningen på klimatet, det är tvärtom kontraproduktivt och skadar den biologiska mångfalden. Tyvärr pågår det inom kyrkans egendomsnämnder planering av att avverka skog för att placera solenergiparker på skogsmarken. Det är hög tid att införa en reglering av detta användningsområde av skogsmark.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om en ändring i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:34y**

Tillåt krematoriesamfälligheter

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:107 Tillåt krematoriesamfälligheter.

I motion 2025:107 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten att tillåta krematoriesamfälligheter i Svenska kyrkan och att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som möjliggör detta. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Sedan strukturreformen Närhet och samverkan för drygt tio år sedan får inga samfälligheter andra än pastorat finnas inom Svenska kyrkan. Två samfälligheter är dock beslutade av kyrkomötet som undantag för att möjliggöra särskilda uppgifter med lokala förutsättningar: Samfälligheten Gotlands kyrkor och Göteborgs begravningsamfällighet. Ett antal pastorat/församlingar har krematorieverksamhet som en del av begravningsverksamheten. Genom avtal servar dessa krematorier ett större område än den egna församlingen. Det finns också oftast etablerade samarbetsavtal mellan närliggande krematorier för att lösa kapacitetsfrågor i händelse av underhållsåtgärder eller andra driftstopp. En alltmär aktuell situation är renovering av gamla krematorieanläggningar eller nybyggnation som ska ersätta uttjänta anläggningar. Särskilt i det senare fallet kan lokaliseringen av nya anläggningar bli en fråga som kompliceras av att den verksamhetsansvariga församlingen kanske inte har den lämpligaste marken för en ny anläggning i sitt eget geografiska område. Det innebär en intern otydlighet ifall ägande och drift sköts av en församling på en annan församlings territorium. En annan, och kanske större, komplikation med investeringen i en ny anläggning är att den ofta blir väldigt kostsam, då det dels kan behövas utökad kapacitet jämfört med den äldre anläggningen, dels att miljökrav som tillkommit stegvis under många år innebär att nya anläggningar behöver möta alla miljökrav som äldre anläggningar kunnat få dispens för. En organisationsform för krematorieanläggningar där fler församlingar kan gå samman och ta gemensamt ansvar för finansiering, lokalisering och risktagande vore önskvärt.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändring i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

**Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:35y**

Biskoparnas ämbetstid

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:120 Biskoparnas ämbetstid.

I motion 2025:120 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att biskoparnas ämbetstid begränsas och att regelbundna val sker till biskopsämbetet i respektive stift. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Det saknas vägande teologiska motiveringar till att fasthålla vid obegränsade ämbetsperioder för valda biskopar med pensioneringen som enda tidsgräns. Till nackdelarna med denna ordning hör bristande möjligheter till förnyelse såväl för biskoparna som för deras stift. En mer flexibel ordning med regelbundna val är till fördel såväl för stiftet som för de enskilda biskoparna.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändring i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:36y

Ersättare för biskopen

Tillsyns- och uppdragsutskottet har begärt kyrkorättsnämndens yttrande över utskottets justerade förslag till ändring i 34 kap. 12 § kyrkoordningen, som kyrkostyrelsen lagt fram i sin skrivelse 2025:4 *Ändringar i kyrkoordningen*, avsnitt två och som kyrkorättsnämnden yttrat sig över i Kn 2025:2y.

Utskottet föreslår, till skillnad från kyrkostyrelsens tidigare förslag, att 34 kap. 12 § kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Tillsyns- och uppdragsutskottets förslag

34 kap.

12 §

En befattning som domprost ska tillsättas av en tillsättningsnämnd

Biskopen är ordförande i tillsättningsnämnden. Nämnden utser bland sina valda ledamöter en vice ordförande. Stiftsstyrelsen utser tre ledamöter i tillsättningsnämnden. Domkyrkoförsamlingens kyrkoråd utser tre ledamöter i nämnden. Om domkyrkoförsamlingen ingår i ett pastorat utser i stället pastoratets kyrkoråd tre ledamöter i nämnden. Om en ändring i den lokala strukturen som omfattar domkyrkoförsamling har beslutats och interimisdelegerade har utsetts ska interimisstyrelsen i stället för kyrkorådet utse ledamöter i tillsättningsnämnden. För ledamöterna utses lika många ersättare. *Stiftsstyrelsen utser även en ersättare för biskopen som ledamot.*

Biskopen är ordförande i tillsättningsnämnden. Nämnden utser bland sina valda ledamöter en vice ordförande, *förutom i Uppsala stift*. Stiftsstyrelsen utser tre ledamöter i tillsättningsnämnden. Domkyrkoförsamlingens kyrkoråd utser tre ledamöter i nämnden. Om domkyrkoförsamlingen ingår i ett pastorat utser i stället pastoratets kyrkoråd tre ledamöter i nämnden. Om en ändring i den lokala strukturen som omfattar domkyrkoförsamling har beslutats och interimisdelegerade har utsetts ska interimisstyrelsen i stället för kyrkorådet utse ledamöter i tillsättningsnämnden.

För de valda ledamöterna utses lika många ersättare. Ersättare för biskopen som ledamot är den präst som är biskopens och domprostens gemensamma ersättare i domkapitlet. Vid förhinder för denne inträder i stället den präst som är

ledamot eller ersättare i domkapitlet som biskopens ersättare. I Uppsala stift är den biskop som inte är ordinarie ordförande ersättare både som ledamot och ordförande.

Ledamöter och ersättare i tillsättningsnämnden ska väljas bland ledamöter och ersättare i det organ som förrättar valet.

Följande bestämmelser om kyrkorådet ska i tillämpliga delar gälla för tillsättningsnämnden:

- 4 kap. 13 § om när sammanträdena ska hållas,
- 4 kap. 14 § om ersättnings tjänstgöring,
- 4 kap. 15 § om beslutsförfarande,
- 4 kap. 15 a § om deltagande på distans,
- 4 kap. 16 och 17 §§ om jäv, och
- 4 kap. 18 § om ärendenas avgörande och protokollet.

Beslut om deltagande på distans enligt 4 kap. 15 a § fattas av stiftsfullmäktige.

Kungörelser och tillkännagivanden ska anslås på domkyrkoförsamlingens eller, om domkyrkoförsamlingen ingår i ett pastorat, pastoratets anslagstavla.

Inför beslut om uppsägning, avskedande eller omplacering och beslut om disciplinär åtgärd som avser domprost ska, innan ansökan görs om befogenhetsprövning enligt 31 kap. 14 §, kyrkorådet samråda med stiftsstyrelsen.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av tillsyns- och uppdragsutskottets förslag. Kyrkorättsnämnden konstaterar att utskottet anslutit sig till nämndens förslag i yttrande Kn 2025: 2y om förtydliganden avseende Uppsala stift. Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de av utskottet föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 1 oktober 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:37y

Ökad stiftssamverkan

Organisationsutskottet har begärt kyrkorättsnämndens yttrande över utskottets justerade förslag till ändring i 2 kap. 1 § kyrkoordningen, som kyrkorättsnämnden föreslagit i sitt yttrande Kn 2025:3y över kyrkostyrelsens skrivelse 2025:5 Ökad stiftssamverkan.

Utskottet föreslår att kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Organisationsutskottets förslag

2 kap.

1 §

Församlingens uppgifter

Församlingen är det lokala pastorala området. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Det finns särskilda bestämmelser om skyldigheten att tillhandahålla dop, konfirmation, vigsel och begravningsgudstjänst.

Församlingen får lämna bidrag till internationell diakoni och mission.

Församlingen ska anställa *och avlöna* den personal samt anskaffa och underhålla den egendom som behövs för församlingens verksamhet.

Församlingen ska anställa *eller anlita* den personal samt anskaffa och underhålla den egendom som behövs för församlingens verksamhet. *Församlingen kan också tillgodogöra sig resurser och kompetens på annat sätt.*

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av organisationsutskottets förslag. Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de av utskottet föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Kn 2025:37y Uppsala den 1 oktober 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:38y

Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk

Förvalterskapsutskottet har begärt kyrkorättsnämndens yttrande över utskottets justerade förslag till ändring i 46 kap. 3 § kyrkoordningen och över utskottets justerade förslag till skrivning i en ny bestämmelse i 46. kap 8 a § kyrkoordningen, som kyrkostyrelsen lagt fram i sin skrivelse 2025:6 *Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk* och som kyrkorättsnämnden yttrat sig över i Kn 2025:4y. Kyrkorättsnämnden har också i Kn 2025:23y och Kn 2025:25, i yttranden över motioner, yttrat sig rörande bestämmelsen i 46 kap. 8 a § kyrkoordningen.

Utskottet föreslår, till skillnad från kyrkostyrelsens tidigare förslag, att 46 kap. 3 § kyrkoordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förvalterskapsutskottets förslag

46 kap.

3 §

Prästlönetillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Prästlönetillgångarna ska förvaltas så *att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras*. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. *Förvaltningen ska vara ändamålsenlig och resurseffektiv.*

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om förvaltningen av prästlönetillgångarna *och om tillsynen över förvaltningen.*

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av förvalterskapsutskottets förslag. Kyrkorättsnämnden har utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de av utskottet föreslagna ändringarna i 46 kap. 3 § kyrkoordningen.

Utskottet föreslår vidare, till skillnad från kyrkostyrelsens tidigare förslag, att 46 kap. 8 a § kyrkoordningen ska ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Förvaltarekapsutskottets förslag

46 kap.

8 a §

Vid förvaltningen av prästlönefastigheter ska särskilda åtgärder vidtas för att främja renskötselrätten, koncessionsrenskötsel och den rätt urfolk har att utöva sina andliga och kulturella traditioner i de områden där de traditionellt har bott och verkat.

Den urfolksrättsliga principen om fritt och informerat förhandssamtycke ska tillämpas vid markanvändningsåtgärder som har en direkt och betydande påverkan för renskötsels bedrivande.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om hur urfolksrätten ska tillämpas i förvaltningen. Förvaltningens tillämpning av urfolksrätten ska sedan ske utifrån de utfärdade bestämmelserna.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2027 i fråga om 46 kap. 8 a § andra stycket och i övrigt den 1 januari 2026.

Kyrkorättsnämnden har tagit del av förvaltarekapsutskottets förslag.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att utskottet föreslår en bredare delegation till kyrkostyrelsen att reglera hur hela urfolksrätten ska tillämpas, medan nämndens förslag endast rör bemyndigande om tillämpningen av principen av fritt och informerat förhandssamtycke. Kyrkorättsnämnden ser fortfarande att det finns ett behov av en sådan reglering, detta då det finns olika tolkningar av hur principen ska tillämpas och då denna också kan komma att utvecklas inom folkrätten. Detta kan i sin tur innebära risk för framtida tvister i frågan om hur principen ska tillämpas.

Vad gäller utskottets förslag till skrivning konstaterar kyrkorättsnämnden att ordet förvaltning förekommer två gånger med olika betydelser. I första meningen avses, såvitt kyrkorättsnämnden förstår, hur man tillämpar urfolksrätten i förvaltningen av skogen. I andra meningen avses hur de som är satta att förvalta ska tillämpa bestämmelserna.

Uppsala den 2 oktober 2025

Kn 2025:38y

På kyrkorättsnämndens vägnar,

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.